

**ADDENDUM BIJ DEFINITIEF PROJECTPLAN,
MER EN ONTWERPBESCHIKKINGEN FF-WET
EN NB-WET DIJKVERSTERKING HOEKSCHE
WAARD NOORD**

WATERSCHAP HOLLANDSE DELTA

16 juli 2013
077191312:D - Definitief
C03011.000007.123

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Reactie op toetsingsadvies commissie m.e.r.	4
2.1	Vragen van de commissie m.e.r.	4
2.2	Aanbevelingen van de commissie m.e.r. in het toetsingsadvies	6
3	Aanpassingen in het projectplan	8
3.1	Aanpassingen aan Bosschendijk	8
3.2	Aanpassingen aan Simonsdijkje	8
3.3	Aanpassingen aan Gorsdijk	9

1 Inleiding

Ten behoeve van de dijkversterking Hoeksche Waard Noord hebben van 23 mei 2013 t/m 24 juni de volgende documenten ter inzage gelegen:

- Ontwerp-projectplan, inclusief bijlagen;
- Projectnota/MER, inclusief bijlagen;
- Ontwerpbesluit Natuurbeschermingswet;
- Ontwerpbesluit Flora- en Fauna-wet.

Op basis van deze stukken zijn in totaal 4 zienswijzen ingediend en heeft de commissie m.e.r. een positief toetsingsadvies gegeven. De zienswijzen zijn beantwoord in de Nota van beantwoording. Daarnaast hebben de zienswijzen en het advies van de commissie m.e.r. aanleiding gegeven tot een aantal wijzigingen in het projectplan en de bijbehorende tekeningen. De overige documenten die in procedure zijn gebracht zijn niet gewijzigd. In het voorliggende document is aangegeven welke wijzigingen zijn doorgevoerd. Daarnaast zijn een aantal vragen en aanbevelingen van de commissie m.e.r. behandeld.

2

Reactie op toetsingsadvies commissie m.e.r.

In het toetsingsadvies van de commissie m.e.r. wordt onderscheid gemaakt in een aantal vragen en in een aantal aanbevelingen welke hier separaat behandeld zijn.

2.1 VRAGEN VAN DE COMMISSIE M.E.R.

De commissie heeft naar aanleiding van het MER een aantal vragen gesteld betreffende:

- De bepaling van kruinhoogte in relatie tot zettingen
- Het gebruikte scenario voor de invloed van klimaatverandering
- De gebruikte waarden voor doorlatendheid van de bodem
- De noodzaak van het verleggen van de leidingzone

De vragen zijn beantwoord voorafgaand aan het toetsingsadvies en door de commissie meegenomen in het toetsingsadvies met de aanbeveling deze vragen en antwoorden openbaar te maken. Hieronder zijn de vragen en antwoorden opgenomen. De vragen en antwoordingen vormen geen aanleiding voor aanpassing van de documenten.

Vraag 1:

Op welke wijze is er bij de bepaling van de ontwerp-kruinhoogte rekening gehouden met zettingen?

Antwoord:

In hoofdstuk 4 van het technisch achtergrondrapport staan tabellen met kruinhoogtes. Normaliter wordt onderscheid gemaakt tussen aanleghoogtes en ontwerphoogte (zie ook figuur 2-1 op pag. 3 van het rapport van Alkyon 'Bepaling hydraulische ontwerpbelasting en ontwerphoogte dijkversterking'). In de tabellen in hoofdstuk 4 staan ontwerphoogtes inclusief bodemdaling. Bodemdaling wordt normaliter echter niet tot uitdrukking gebracht in de ontwerphoogte, maar in de aanleghoogte.

De ontwerphoogte is een hoogte ten opzichte van NAP, die ook aan het eind van de planperiode (na 50 jaar) aanwezig moet zijn. De aanleghoogte is de hoogte die aangebracht wordt om ervoor te zorgen dat de ontwerphoogte aan het einde van de planperiode ook echt aanwezig is. Gedurende de planperiode zal autonome bodemdaling plaatsvinden van het maaiveld en polderpeil, waardoor ook het dijklichaam daalt. Daarnaast treden zettingen op, als gevolg van het aanbrengen van de dijkversterking. In dit project zijn autonome bodemdaling en zettingen apart behandeld. Bij het bepalen van de ontwerp-kruinhoogte is geen rekening gehouden met zettingen.

Bij het bepalen van de ontwerphoogte en -breedte van de bermen voor piping en macrostabiliteit is rekening gehouden met de autonome bodemdaling van het maaiveld en polderpeil, die verwacht wordt

gedurende de planperiode van 50 jaar. (Dit is conform het Addendum I bij de Leidraad Rivieren [Paragraaf 4.3.2, Addendum I Leidraad Rivieren])

Hoofdstuk 4 van het technisch achtergrondrapport geeft tabellen met daarin de huidige kruinhoogte en de ontwerpkuinhoogte (deze is overgenomen uit het rapport 'Bepaling hydraulische ontwerpbelasting en ontwerpkuinhoogte dijkversterking). Er is tevens bekeken of de huidige kruin, indien deze momenteel hoog genoeg is, ook voldoende hoog is na optreden van de bodemdaling. De kolommen 'Ontwerphoogte inclusief bodemdaling' zijn hiervoor gebruikt.

Vraag 2:

Waarom is gerekend met het middenscenario voor de invloed van klimaatverandering? Gelet op de vaste kosten van dijkversterkingen zou dit economisch suboptimaal kunnen zijn: als de ontwerplevensduur onverhoopt niet wordt gehaald, zijn de kosten relatief groot.

Antwoord:

Het is voorgeschreven om uit te gaan van het middenklimaatscenario. In het Addendum bij de Leidraad Rivieren is dit als volgt omschreven: "Voor het in rekening brengen van klimaatontwikkelingen dient te worden uitgegaan van het WB21 middenscenario." [Paragraaf 4.3.1., Addendum I Leidraad Rivieren]

Vraag 3:

Is er in de ontwerpberoeeningen die voor piping zijn uitgevoerd, gerekend met gemiddelde doorlatendheden of met rekenwaarden voor doorlatendheid?

Antwoord:

In de pipingberoeeningen is uitgegaan van rekenwaarden voor de doorlatendheid [Conform Technisch rapport Zandmeevoerende Wellen].

Vraag 4:

Bij de bepaling van het voorkeursalternatief bij de Gorsdijk, is er van uit gegaan dat het verleggen van de leidingen ook bij een buitendijkse versterking noodzakelijk is. Kunt u dat toelichten?

Antwoord:

De buitendijkse versterkingsvariant is een variant, waarbij de binnenteen van de waterkering op de huidige plek blijft. De leidingen liggen dicht bij de binnenteen, in de veiligheidszone van de waterkering en passen daardoor niet binnen het beleid van het waterschap. Hierdoor bestaat er een grote kans, dat deze leidingen ook bij de buitendijkse variant moeten worden verlegd. Hierdoor is uiteindelijk gekozen voor een binnendijkse versterking, omdat deze dijkversterkingsvariant zelf goedkoper is. Aangezien er een binnendijkse berm nodig is, moet namelijk het gehele dijklichaam naar buiten verplaatst worden, wat veel grondverzet met zich mee brengt.

Met de uitwerking van het ontwerp dat gepresenteerd is in de MER, is gebleken dat de huidige watergang ook bij het buitendijkse ontwerp niet op de huidige locatie kan blijven liggen. Dat betekent dat alsnog de watergang binnendijks moet worden verplaatst en deze daardoor te dicht bij de leidingen komt te liggen. Die daardoor alsnog omgelegd moeten worden. Vanuit kostenooqpunt en effecten op de omgeving (buitendijkse EHS) is daarom gebleken dat een binnendijkse versterking efficiënter is.

2.2 AANBEVELINGEN VAN DE COMMISSIE M.E.R. IN HET TOETSINGSADVIES

De commissie heeft naar aanleiding van het MER, het projectplan en de antwoorden op bovengenoemde vragen een positief advies gegeven met daarbij enkele aanbevelingen. Onderstaand zijn de aanbevelingen benoemd en behandeld. De paragraafnummers verwijzen naar de locatie in het toetsingsadvies.

Piping (paragraaf 2.1)

De commissie heeft in haar advies aanbevolen om een controle uit te voeren op het ontwerp, aan de hand van de nog niet vastgestelde nieuwe Sellmeijer berekeningsregels.

Reactie:

De berekeningen die zijn uitgevoerd om de kwelweglengtes en daarmee de lengtes van bermen te bepalen, zijn uitgevoerd met de vigerende berekeningsregels. Het is bij het waterschap bekend dat er momenteel ontwikkelingen rondom deze regels zijn. Op dit moment zijn de nieuw te ontwikkelen regels echter nog geen wettelijk instrument en bieden ze derhalve geen solide basis om het huidige ontwerp opnieuw in beschouwing te nemen. Daarnaast heeft ENW uitgesproken dat in het benedenrivierengebied eerst meer inzicht in de tijdsafhankelijkheid van piping moet worden verkregen, voordat het nieuwe rekenmodel kan worden toegepast.

Verwerking:

De aanbeveling van de commissie leidt niet tot aanpassing of aanvulling van het projectplan Hoeksche Waard Noord.

Inpassing bomen (paragraaf 2.3)

De commissie m.e.r. beveelt aan de compensatie van bomen, die worden gekapt in het kader van de dijkversterking, te gebruiken voor de verbetering van de landschappelijke kwaliteiten en de inpassing van de dijk.

Reactie:

De commissie m.e.r. merkt terecht op, dat de bomencompensatie gebruikt kan worden om de ruimtelijke kwaliteit van het gebied te versterken en de dijkversterking beter in te passen. In de vervolgfase zal het waterschap samen met Groenbeheer Hoeksche Waard (hierin wordt onder andere de gemeente Oud-Beijerland in vertegenwoordigd) en het Hoekscheewaards Landschap kijken naar de beste oplossing.

Verwerking:

In paragraaf 3.3.1 van het projectplan is onder het kopje 'boomvrije zone' toegevoegd:

Dit verlies aan bomen wordt, in overleg met Groenbeheer Hoeksche Waard en het Hoekscheewaards Landschap, op een nader te bepalen locatie gecompenseerd.

Natuur algemeen (paragraaf 2.2.1)

De commissie beveelt aan om bij de besluitvorming de natuurwaarden van de leidingzone bij de Gorsdijk beter in beeld te brengen en bij de herinrichting van de 'oude' leidingzone rekening te houden met deze natuurwaarden.

De commissie geeft in een voetnoot bij de aanbeveling aan, dat gekozen is de bestaande watergang te verbreden en een natuurvriendelijke oever aan te leggen om zo de natuurwaarden te borgen.

Reactie:

De bestaande leidingzone komt te vervallen, omdat deze strook onderdeel uit gaat maken van de versterkte waterkering. Deze zone is meegenomen in de projectnota/MER.

De nieuwe locatie van de leidingen is niet expliciet benoemd in de projectnota/MER. De nieuwe locatie voor de rioolpersleiding ligt direct buiten de stabiliteitszone van de dijk, tussen de berm en de dijksloot.

De dijksloot wordt verbreed met een natuurvriendelijke oever, in de richting van de berm. De effectbeoordeling zoals opgenomen in de projectnota/MER is ook op deze zone van toepassing. De natuurwaarden tussen de sloot en de huidige dijk worden gecompenseerd door de aanleg van de natuurvriendelijke oever. De nieuwe locatie voor de gasleiding is voorzien in het bestaande bouwland en leidt derhalve niet tot verlies aan natuurwaarden.

Verwerking:

De aanbeveling van de commissie leidt niet tot aanpassing of aanvulling van het projectplan Hoeksche Waard Noord en de projectnota/MER.

Natura 2000 gebieden (paragraaf 2.2.2)

De commissie beveelt aan, in overleg met de eigenaar/beheerder van het buitendijks gebied, de kansen die de voorziene ontwikkelingen bieden om de habitat en het leefgebied van de Noordse Woelmuis te versterken, mee te nemen in de besluitvorming.

Reactie:

Getracht is met de inrichting van het binnendijkse gebied (door middel van een natuurvriendelijke oever) dat deel aantrekkelijker te maken voor de Noordse Woelmuis. Vanuit de dijkversterking is er geen directe aanleiding voor extra maatregelen in het buitendijkse gebied. Hiervoor zijn dan ook geen middelen beschikbaar vanuit het dijkversterkingsproject. Het eventueel vrijmaken van aanvullende middelen staat daarmee los van het dijkversterkingsproject. Het waterschap staat ervoor open om, op diens verzoek, met de beheerder van het Natura 2000-gebied in gesprek te gaan.

Verwerking:

De aanbeveling van de commissie leidt niet tot aanpassing of aanvulling van het projectplan Hoeksche Waard Noord en de projectnota/MER.

3

Aanpassingen in het projectplan

De zienswijzen en aanbevelingen van de commissie m.e.r. hebben aanleiding gegeven voor het aanpassen van het projectplan. In dit hoofdstuk zijn per dijkvak aangegeven, welke wijzigingen zijn doorgevoerd.

3.1 AANPASSINGEN AAN BOSSCHENDIJK

Inpassing bomen

In paragraaf 3.3.1 van het projectplan is onder het kopje 'boomvrije zone' toegevoegd:

Dit verlies aan bomen wordt, in overleg met Groenbeheer Hoeksche Waard en het Hoeksche Waards Landschap, op een nader te bepalen locatie gecompenseerd.

Watercompensatie

In het concept-projectplan is aangegeven dat er nog een opgave lag voor de watercompensatie. In het definitieve projectplan is in paragraaf 3.3 aangegeven waar de watercompensatie is gevonden.

Bereikbaarheid perceel langs Bosschendijk

Ten behoeve van een goede bereikbaarheid van het binnendijkse perceel wordt het bestaande bruggetje, ter hoogte van km 2.65, teruggebracht na de dijkversterking.

3.2 AANPASSINGEN AAN SIMONSDIJKJE

Verleggen sloot en stuw en opmaling

Naar aanleiding van een van de zienswijzen heeft het waterschap de ligging van de aansluiting van de sloot en het stuw met opmaling ten zuiden van Simonsdijkje aangepast. De aansluiting van de ene sloot op de andere sloot is verplaatst naar het noorden. Ook de stuw met opmaling is naar het noorden verplaatst (zie verder de Nota van Beantwoording). De aanpassing is verwerkt op de ontwerptekening van het Simonsdijkje (bijlage 1), op de kadastrale tekening (bijlage 7) en op de Kabels en Leidingen tekening (bijlage 8). De aanpassing van de ontwerptekening heeft niet geleid niet tot een tekstuele aanpassing in het projectplan.

Verwijderen duiker

Ter hoogte van km 14.060 is in de huidige situatie een duiker aanwezig. Ten behoeve van de dijkversterking wordt deze duiker verwijderd. Op verzoek van de perceeleigenaar hoeft deze duiker in de nieuwe situatie niet teruggebracht te worden. In plaats daarvan wordt de sloot doorgetrokken. Dit is verwerkt op de ontwerptekening van het Simonsdijkje (bijlage 1), op de kadastrale tekening (bijlage 7) en op de Kabels en Leidingen tekening (bijlage 8).

Kabels en Leidingen tekening (bijlage 8)

De ligging van het tracé van de gasleiding is, na overleg met grondeigenaren, licht gewijzigd. Bovendien is een bandbreedte aangegeven waarbinnen de ligging van de gasleiding nog zou kunnen wijzigen. De wijzigingen voor het verleggen van de sloot en het verwijderen van de duiker zijn hierboven aangegeven.

3.3 AANPASSINGEN AAN GORSDIJK

Kadastrale tekening (bijlage 7)

Buitendijks wordt de ligging van het fietspad licht verschoven, dit is juist weergegeven op de ontwerptekeningen (bijlage 1), maar was niet helder weergegeven op de kadastrale tekening (bijlage 7).

Dit besproken met de betrokken grondeigenaar.

Daarnaast was rond de percelen aan de oostelijke zijde van de dijkversterking een deel van de ondergrond weggevallen (de huidige situatie). Er zijn daar geen wijzigingen aan de dijkversterking of benodigde gronden.

